töötust (P. Jänes'e veskitööstus as. 1906) 68 töölisega (neist 23 täiskasvanud meest ja 45 naist), 9 metallitööstust (Tartu telefonivabrik as. 1907, 34+23=57 HP; „Tegur", end. „Faure", a. 1880, „Teguriks" muud. 1920. a.; 5 mootorit 74 HP; J. Haubner'i masinavabrik as. 1880, 8 HP; J. Peets'i metallitööstus as. 1918, 16 HP; G. Peets'i rauatööstus as. 1918, 22 HP; A.-S. G. ja H. Lellep'i metallivabrik as. 1885, 35 HP; A. Hofrichter'i vasksepa- ja masinate-töökoda as. 1887, 3 HP) 546 töölisega (neist 6 alaealist, 473 täiskasvanud meest ja 67 naist), 2 keemiatööstust (A.-S. „Helios" as. 1916; A.-S. „Tartu pärmivabrik" as. 1883, 60 HP) 42 töölisega (21 meest ja 21 naist), 10 toidu- ja maitseainete-tööstust (A le Coq end. „Tivoli" as. 1892, A. le Coq'iks muud. 1913. a.; šokolaaditööstus R. Gutmann as. 1905, linnaseleiva-vabrik „Pain Normal" as. 1910; leivavabrik „Ceres" as. 1912) 254 töölisega (153 meest ja 101 naist), 6 mitmesugust tööstust 195 töölisega (neist 2 alaealist, 173 meest ja 20 naist), kokku 62 tööstust 1887 töölisega (neist 1336 meest ja 533 naist), kelle seas 18 alaealist. **Kaubanduslisi ettevõtteid** (patendijärgu järele 1922. a.) 3026: I järgus: panku, krediit- ja raha-asutusi, kindlustuseseltse jne. 15, veo-, kaubanduse-, tööstuse- ja pangakontoreid 5, alkoholiga einelaudu ja restorane 43, põllutöö-riistade, kunstväetise jne. ärisid 3, metsasaadusiga kauplevaid ärisid 2, mitmesuguseid kauplusi 6, kokku 74 ettevõtet; II järgus: moe-, galanterii-, pudukauplusi 9, tubaka- ja paberossikauplusi 6, talurahva-kauplusi 10, kirjastusärisid ja raamatukauplusi 11, keemia- ja värviainete-kauplusi 30, raua- ja teraskraami-kpl. 8, kella- ja kullasepa-ärisid 14, naha- ja saapakpl. 16, veini-, likööri- jne. kpl. 9, rõiva- ja riidekpl. 25, koloniaalkpl. 24, vahetalitusbüroid 9, kaubanduse-, tööstuse- ja pangakontoreid 13, põllutöö-riistade kpl. 7, jahu-, vilja- ja lina- ning linaseemne-kpl. 6, mitmesuguse segakraamiga kpl. 24, vähemaid ärisid 55, kokku 276 ettevõtet; III järgus: toiduainete- ja vürtsikpl. 422, puuvilja-, mõdu- jne. kpl. 12, moe-, galanterii-, pesu- jne. kpl. 36, võõrastemaju ja mööbliga tube 12, kirjastusärisid ja raamatu- ning kirjutusmaterjali-kpl. 43, liha-, vorsti- ja konservikpl. 11, tee-, kohvi- ja söögimaju 35, naha- ja saapakpl. 40, pagareid ja kondiitoreid 20, piimasaaduste-kpl. 18, mütsi- ja kübarakpl. 19, vanade ja pruugitud asjade kpl. 20, saunu 9, mööbli- ja puusärgi-kpl. 9, mitmesuguseid 121, kokku 827 ettevõtet; IV järgus: puuvilja- ja limonadikpl. 14, moe-, galanterii-, pudukaupl. 40, sissesõidu-hoove, mööbl. tube ja võõrastemaju 9, liha- ja vorstikpl. 6, raua- ja terasasjade-kpl. 31, naha- ja saapakpl. 6, plekisepa-tööde kpl. 5, vanade ja pruugitud asjade kpl. 50, kalakpl. 20, savi-, kivi- ja klaasnõude-kpl. 6, puunõudekpl. 5, mitmesuguseid 64, kokku 256 ettevõtet; üldse 4 järgus kokku 1433 ettevõtet. Peale nende on linnavalitsuse poolt välja üüritud ilma äritunnistusita kauplusi juur-, aia- ja puuvilja-turul 183, liha-turul 168, vanakraami-turul 65, kokku 416 ettevõtet. **Mais-sõiduriistu** (1923): voorimeeste troskasid 227, neist 219 ühehobuselist ja 8 kahehobuselist; saane 230, neist 220 ühehobuselist ja 10 kahehobuselist; tõldu 12; kahehobuselisi vedruvankreid 19; kahehobuselisi saane 4, ühehobuselisi veovankreid 93, ühehobuselisi saane 112; töövankreid 655;

Tartumaa, lk. 610